

MKB-indicatorbedrijf: De vleeswarenproducent

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting naar de regeldruk in het mkb"

MKB-indicatorbedrijf: De vleeswarenproducent

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting naar de regeldruk in het mkb"

Auteurs

Patrick van der Poll

Emma Hofland

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Methodiek MKB-indicatorbedrijven	7
2.1	Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf	7
2.2	Onderzoeksmethode en verantwoording	10
3	Sector en verplichtingen	12
3.1	De vleeswarenproducent	12
3.2	Het MKB-indicatorbedrijf vleeswarenproducent	13
3.3	Wettelijke verplichtingen	14
4	De regeldruk van de vleeswarenproducent	18
4.1	De regeldrukkosten	18
4.2	De werkbaarheid (beleefde regeldruk)	22
5	Van knelpunten naar oplossingen	25
5.1	Regeldruk versus werkbaarheid	25
5.2	Beslisboom regeldrukreductie	32
6	Samenvatting regeldruk vleeswarenproducent	35
 Bijlagen		
I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf vleeswarenproducent	38
II	Matrix ingevuld per verplichting	40

1 Inleiding

Het kabinet zet in op een merkbare en tegelijkertijd meetbare aanpak van de regeldruk voor bedrijven. Een belangrijke bouwsteen in het nieuwe regeldrukprogramma is om meetbaar de balans op te maken wat de regels zijn waar een ondernemer in de praktijk mee te maken krijgt, tegen welke knelpunten hij of zij aanloopt en wat het kost aan lasten. Het kabinet wil dit meetbaar maken op het niveau van de individuele ondernemer en op basis daarvan inzicht krijgen waar de regeldruk minder of de uitvoering beter kan.

De MKB-indicatorbedrijvenaankpak

Een MKB-indicatorbedrijf staat model voor een mkb-onderneming uit een specifiek geselecteerde sector. Per wettelijke verplichting is bepaald wat deze jaarlijks kost en in welke mate deze werkbaar is. Dit inzicht wordt gebruikt om aangrijpingspunten te vinden om de regeldruk te reduceren. Hierbij is het uitgangspunt dat het reduceren van de regeldruk voor een verplichting van het MKB-indicatorbedrijf ook zijn weerslag heeft op de regeldruk voor andere bedrijven waarop deze verplichting van toepassing is.

De MKB-indicatorbedrijvenaankpak is toegepast in zes mkb-sectoren, te weten:

- Winkelambacht (de kapsalon);
- Horeca (het hotel);
- Retail (de modewinkel);
- Metaal (de machinefabrikant);
- Bouw (de aannemer);
- Voedingsmiddelindustrie (de vleeswarenproducent).

In dit deelrapport is de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf [de vleeswarenproducent](#) samengevat. Hierbij is aangegeven welke verplichtingen de meeste regeldruk veroorzaken. Het rapport is tot stand gekomen in samenwerking met bedrijven uit de sector- en brancheorganisatie [Vereniging voor de Nederlandse Vleeswarenindustrie](#) (hierna: VNV). De resultaten van de zes MKB-indicatorbedrijven zijn geanalyseerd in het hoofdrapport "Regeldruk MKB-indicatorbedrijven in zes sectoren". In het hoofdrapport zijn de resultaten van zes MKB-indicatorbedrijven samengevat en suggesties gedaan om de regeldruk met deze aanpak structureel te verminderen en te monitoren.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een samenvatting opgenomen met de uitgangspunten en methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen van het MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 3 beschrijft vervolgens de sector, het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf en de verplichtingen die daarop van toepassing zijn. Hoofdstuk 4 geeft een samenvatting van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf in termen van regeldrukkosten en werkbaarheid.

In hoofdstuk 5 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. In samenspraak met de brancheorganisatie VNV en deelnemende bedrijven zijn op basis van deze analyse 10 verplichtingen geselecteerd met prioriteit voor een regeldrukreductieprogramma. Tenslotte geeft hoofdstuk 6 een samenvatting van onderzoeksbevindingen.

2 Methodiek MKB-indicatorbedrijven

2.1 Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf

Het MKB-indicatorbedrijf

Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, waarvan de bedrijfskenmerken zijn samengesteld. Het MKB-indicatorbedrijf binnen een sector is zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2022). De regeldruk is vervolgens bepaald op basis van gesprekken met bedrijven (met personeel) die voor wat betreft hun activiteiten en/of omvang op het MKB-indicatorbedrijf lijken.

Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Zo bestaat een groot deel van de kapperssector uit zzp'ers, een kleiner deel uit ondernemers met personeel en nog een kleiner deel uit grote ketenbedrijven. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Zo bestaat de sector horeca uit hotels, restaurants en cafés. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.

Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.

De regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid. In deze deelrapportage is op hoofdlijnen een toelichting gegeven over de wijze waarop de regeldruk is bepaald. Een uitgebreidere beschrijving van de methodiek en hoe deze is toegepast, is opgenomen in het hoofdrapport.

Ad 1. De berekening van de regeldrukkosten

De berekening van de regeldrukkosten is gedaan conform de definities en uitgangspunten zoals voorgeschreven in het Handboek Meting Regeldrukkosten¹. De belangrijkste uitgangspunten zijn hieronder samengevat.

- Het gaat om alle geldende verplichtingen per 1 juli 2022. In het onderzoek zijn alle geldende wettelijke verplichtingen meegenomen. Dit is inclusief verplichtingen uit Europese regels of vanuit gemeentelijke, provinciale of waterschap verordeningen.
- De regeldrukkosten per verplichting worden uitgedrukt in € per jaar. Om de regeldrukkosten te bepalen zijn de kosten per verplichting (P) berekend, door de tijdsbesteding te vermenigvuldigen met het interne tarief, plus eventuele externe kosten

¹ [Handboek Meting Regeldrukkosten](#) is een publicatie van het ministerie van Economische Zaken en klimaat, januari 2018

(conform de handleiding). Om de regeldruk in € per jaar te bepalen, wordt de P vermenigvuldigd met het aantal keer dat de verplichting per jaar moet worden uitgevoerd.

De frequentie kan variëren van 12 (zoals bij de maandelijks verplichte loonaangifte) tot 1/4 wanneer een verplichting een keer per vier jaar voorkomt (bijvoorbeeld de frequentie van het aantal keer dat een ondernemer te maken krijgt met iemand die langdurig ziek is).

- Business as usual (BAU) is geen regeldruk. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou doen zonder dat dit verplicht is, is sprake van business as usual. De regeldruk wordt hiervoor gecorrigeerd. Zo is het uitbetalen van loon een wettelijke verplichting die iedere ondernemer zonder meer zou doen. De BAU is daarmee 100% en dus is de regeldruk nul. Per verplichting is bepaald of sprake is van BAU waarbij is gewerkt met de standaard percentages 100, 75, 50, 25 of 0.
- Er wordt uitgegaan van 100% naleving (compliance). Voor de berekening van de regeldrukkosten is ervan uitgegaan dat het MKB-indicatorbedrijf alle verplichtingen naleeft. Vanuit het onderzoek weten we dat ondernemers onbewust en soms bewust niet alle verplichtingen volledig naleven. In de berekening is hiermee geen rekening gehouden.

Dit betekent overigens niet dat de berekening van de regeldrukkosten een structurele overschatting is van de praktijk. In principe zouden de ondernemers immers aan de verplichting moeten voldoen. Indien sprake is van het structureel niet naleven van een verplichting, kan wel de vraag worden gesteld of met de verplichting het beoogde beleidsdoel doelmatig en doeltreffend wordt gerealiseerd. Kortom, het niet naleven van verplichtingen kan aanleiding zijn om de verplichting te optimaliseren. Om deze reden is de naleving kwalitatief meegenomen in het onderzoek.

Ad. 2. De bepaling van de werkbaarheid

Hoe hoger de ervaren regeldruk, hoe minder werkbaar de verplichting is. De werkbaarheid is per verplichting ingedeeld in een van de volgende categorieën:

- Niet werkbaar. De verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgescreven. Het gevolg is dat het bedrijf bewust of onbewust in overtreding is.
- Slecht werkbaar. Ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- Redelijk werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers er voor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde.
- Goed werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.

Bij de beoordeling van de werkbaarheid is nagegaan welke knelpunten (zie figuur 1) een rol spelen. De rubricering van de knelpunten is zodanig gekozen dat deze inzicht geeft in de mogelijkheden om de ervaren regeldruk te verminderen.

Figuur 1. Knelpunten die van invloed zijn op de werkbaarheid

	Tijdsbesteding. Voldoen aan verplichtingen uit wet- en regelgeving kost tijd en tijd is geld. Bedrijven moeten nagaan aan welke verplichtingen ze moeten voldoen. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld informatieverplichtingen, zoals het aanleveren van gegevens. Hoe meer tijd bedrijven daaraan besteden, hoe hoger de regeldrukkosten.
	Kosten. Een verplichting kan er toe leiden dat een ondernemer zijn administratie of bedrijfsprocessen moet aanpassen of een externe deskundige moet inhuren om aan de regelgeving te kunnen voldoen, zoals de inzet van een notaris of administratiekantoor. Dit zijn regeldrukkosten.
	Complexiteit. Bij complexiteit gaat het om de vraag of voldoende duidelijk is voor een ondernemer hoe aan de verplichting is te voldoen. Als niet duidelijk is hoe aan de verplichting is te voldoen trekken ondernemers nut- en nood van een verplichting vaak in twijfel.
	Doorlooptijd. In sommige gevallen vraagt een verplichting om contact met een overheidsinstelling. Daar zit dan een bepaalde afhandelingstermijn aan vast. Als de afhandelingstermijn waarbinnen de verplichting wordt uitgevoerd lang is, bijvoorbeeld omdat de uitvoeringsorganisatie beoordelings- of beslissingstijd nodig heeft, leidt dit tot meer ervaren regeldruk.
	Dienstverlening. Ondernemers verwachten van de overheid niet alleen heldere informatie over opgelegde verplichtingen, maar in sommige gevallen ook meer uitleg of ondersteuning bij vragen hoe de ondernemer aan die verplichtingen kan voldoen. Als de uitvoeringsorganisatie van de overheid zich daarbij niet constructief opstelt en de ondernemer niet voldoende informeert, kan dit leiden tot onvrede en meer ervaren regeldruk.

De berekeningen van de regeldruk en beoordeling van de werkbaarheid zijn per MKB-indicatorbedrijf vastgelegd en geanalyseerd in een standaardkostenmodel per MKB-indicatorbedrijf (iSKM). Hierin is per verplichting een toelichting opgenomen waarin is aangegeven welke brongegevens zijn gebruikt.

2.2 Onderzoeksmethode en verantwoording

In figuur 2 is de onderzoeksmethode samengevat. Onder de figuur wordt hierop een nadere toelichting gegeven.

Figuur 2. Onderzoeksmethode MKB-indicatorbedrijf

PROCEDURESTAPPEN	WERKZAAMHEDEN	ONDERZOEKS-METHODE	RESULTAAT
1 BEPALEN MKB-INDICATOR-BEDRIJF EN REFERENTIE-BEDRIJVEN	- Analyse sector op basis van beschikbare kengetallen - Bepalen MKB-indicatorbedrijf met brancheorganisatie - Inventariseren wettelijke verplichtingen.	 Meta-analyse	Sectoranalyse en beschrijving MKB-indicatorbedrijf
2 VOORBEREIDEN PRAKTIJK-ONDERZOEK	- Verwerken verplichtingen in iSKM - Werven 4-5 referentie-bedrijven - Voorbereiden op basis van bedrijfsgegevens	 Desk-studie	iSKM Database met wettelijke verplichtingen
3 ONDERZOEK REGELDRUK REFERENTIEBEDRIJVEN	- Diepte interviews bij 4-5 referentiebedrijven - Analyseren resultaten per referentiebedrijf - Bepalen branchekcijfers voor berekening MKB-indicatorbedrijf	 Diepte interviews (Delphi Methode)	Regeldruk per referentiebedrijf per verplichting
4 ANALYSE EN VASTSTELLEN REGELDRUK	- Analyseren referentiebedrijven en bepalen regeldruk MKB-indicatorbedrijf - Afstemmen regeldruk en meest belastende verplichtingen met grotere groep ondernemers.	 Interactieve sessie	Deelrapport per MKB-indicator-bedrijf inclusief iSKM

1. Bepalen MKB-indicatorbedrijf en referentiebedrijven

Op basis van beschikbare gegevens vanuit CBS- en brancheonderzoeken is een analyse gemaakt van de samenstelling van de sector. Hiermee is in overleg met de brancheorganisatie bepaald welke groep bedrijven binnen de sector te maken heeft met de meeste wettelijke verplichtingen. Vervolgens is het MKB-indicatorbedrijf voor de sector vastgesteld en beschreven aan de hand van de meest voorkomende kenmerken. Met een meta-analyse van diverse bronnen (zoals wetten.nl, ondernemersplein.nl en diverse regeldruk-onderzoeken) is bepaald welke wettelijke verplichtingen op het MKB-indicatorbedrijf van toepassing zijn. Ook dit overzicht is getoetst met juristen van onder meer de brancheorganisaties en MKB-Nederland.

2. Voorbereiden praktijkonderzoek

De wettelijke verplichtingen zijn gerubriceerd en verwerkt in het iSKM. In samenwerking met de brancheorganisaties zijn referentiebedrijven geworven om deel te nemen aan het onderzoek. Het werven van bedrijven bleek in sommige sectoren lastig (o.a. vanwege tekort aan personeel of hoge werkdruk). Indien nodig zijn concessies gedaan op het aantal referentiebedrijven (4 in plaats van de beoogde 5) of was sprake van een grotere afwijking van de beschrijving van het MKB-indicatorbedrijf. Bij de analyse is met deze afwijkingen rekening gehouden door bepaalde informatie aanvullend te toetsen in fase 4.

3. Onderzoek regeldruk referentiebedrijven

In diepte-interviews met 4 tot 5 referentiebedrijven per sector is de regeldruk (werkbaarheid en regeldrukkosten) bepaald. Per verplichting is inzichtelijk gemaakt of en hoe de ondernemer voldoet aan de verplichting, wie de verplichting uitvoert (ondernemer, werknemer of accountant/salarisadministratiekantoor), hoeveel tijd en out-of-pocketkosten een ondernemer moet investeren om te voldoen aan de wettelijke verplichting, hoe vaak een ondernemer de verplichting uitvoert en of de ondernemer de verplichting ook zou uitvoeren als deze niet door de overheid werd opgelegd. Samen met eventueel aangegeven knelpunten is vervolgens de werkbaarheid bepaald. De interviews zijn uitgevoerd met de directeur-eigenaar van het bedrijf en, zo nodig, met medewerkers die verantwoordelijk waren voor de uitvoering van de verplichtingen.

Vervolgens zijn de referentiebedrijven onderling vergeleken en is nagegaan op welke wijze de resultaten zijn te vertalen naar de situatie voor het MKB-indicatorbedrijf. Wanneer uit het onderzoek bij de referentiebedrijven blijkt dat het in fase 1 gedefinieerde MKB-indicatorbedrijf te veel afwijkt, dan zijn de uitgangspunten van het MKB-indicatorbedrijf zodanig aangepast dat dit zoveel mogelijk aansluit op de referentiebedrijven.

Voor de duidelijkheid: het MKB-indicatorbedrijf staat model voor de sector maar is geen gemiddelde (niet van de sector en niet van de referentiebedrijven) maar een fictief voorbeeldbedrijf dat model staat voor vergelijkbare bedrijven binnen de sector. De regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf is in deze fase (per verplichting) bepaald op basis van de feitelijke kosten en ervaringen van de referentiebedrijven. Wanneer een bepaalde verplichting afhankelijk is van bijvoorbeeld het aantal personeelsleden, dan wordt in de berekening het aantal personeelsleden van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt. Wanneer voor bepaalde verplichtingen gemiddelde branchecijfers beschikbaar zijn (zoals het ziekteverzuim) dan worden deze cijfers gebruikt voor het MKB-indicatorbedrijf.

4. Analyse en vaststellen regeldruk MKB-indicatorbedrijf

In samenwerking met de brancheorganisatie is een werksessie georganiseerd waarin de resultaten van het MKB-indicatorbedrijf besproken zijn en de regeldruk geverifieerd is. Hierbij is nagegaan of de verplichtingen met de hoogste regeldruk (regeldrukkosten en werkbaarheid) overeenkomen met hun eigen ervaring. Ook is nagegaan of bepaalde verplichtingen ontbreken en welke verplichtingen ondernemers juist als goed werkbaar beoordelen. Tenslotte is vanuit de discussie bepaald wat de meest belastende verplichtingen zijn die volgens de branche meegenomen moeten worden in een regeldrukreductieprogramma.

Naar aanleiding van de werksessie zijn bepaalde verplichtingen nader onderbouwd (bijvoorbeeld met branchecijfers) en doorgerekend. De resultaten van de werksessie en dit nader onderzoek zijn verwerkt in het rapport. De finale afstemming van het rapport heeft vervolgens plaatsgevonden met de brancheorganisatie.

3 Sector en verplichtingen

3.1 De vleeswarenproducent

De vleeswarenproducent is onderdeel van de vleesverwerkingsbedrijven. De sector van de vleesverwerkende industrie is goed voor zo'n 0,5% van het bbp en voor een omzet van circa 3,8 miljard euro per jaar. Er zijn 11.800 personen werkzaam in de sector verdeeld over 335 bedrijven.²

Voor dit onderzoek ligt de focus op de vleeswarenproducenten. In 2022 waren ongeveer 100 vleeswarenproducenten actief met een totale jaaromzet van € 1,3 miljard. Deze bedrijven bieden werkgelegenheid aan 4.200 werknemers.

Branchevereniging VNV

De Vereniging voor de Nederlandse Vleeswarenindustrie (VNV) is de branchevereniging van de vleeswarenindustrie. VNV heeft in totaal 29 leden. De VNV biedt de leden als ondersteuning van de dagelijkse bedrijfsuitvoering een platform om gezamenlijke initiatieven te ontplooiën, informatie te vergaren, kennis te delen en contacten op te doen.

De VNV houdt haar leden geïnformeerd over brancheaangelegenheden en actuele zaken die van belang zijn voor het ondernemerschap in de branche, zoals nieuwe wetgeving, fiscale aangelegenheden, Arbo, milieu, arbeidsmarktvraagstukken en cao-nieuws.

Keuze voor MKB-indicatorbedrijf: de vleeswarenproducent

Met de VNV is afgesteld dat het MKB-indicatorbedrijf voor dit onderzoek het vleesverwerkingsbedrijf met personeel (15 tot 50 werknemers) is. Deze bedrijven hebben te maken met alle verplichtingen voortkomend uit wet- en regelgeving: ondernemers-, werkgevers- en sectorspecifieke verplichtingen.

Voor de uitvoering van het MKB-indicatorbedrijven onderzoek is gesproken met vijf referentiebedrijven. De kenmerken van deze referentiebedrijven zijn in onderstaande tabel samengevat. Vanwege de vertrouwelijkheid van de gedeelde (financiële) gegevens die is gegarandeerd richting de referentiebedrijven is de informatie geanonimiseerd.

Voor de berekening van de omzet van het MKB-indicatorbedrijf is uitgegaan van cijfers uit het branchestructuuronderzoek. De loonkosten zijn gebaseerd op de cao van de vleeswarenproducent. Waar relevant is gebruik gemaakt van branchegemiddelden (zoals voor kort en langdurige ziekte verzuim). In de tabellen zijn de belangrijkste uitgangspunten samengevat, in het iSKM zijn alle gebruikte bronnen en berekeningen toegelicht.

De berekende regeldrukkosten en de bepaling van de werkbaarheid is geverifieerd in een werksessie met deskundige vertegenwoordigers van de brancheorganisaties.

Tabel 1. Kerncijfers van de geselecteerde ondernemingen

Kerncijfers referentiebedrijven	Ref. 1	Ref. 2	Ref. 3	Ref. 4	Ref. 5
Omzet (€)	NB	NB	NB	NB	NB
Werknemers (pers.)	28	18	45	20	15
Werknemers (fte)	16	17	44	20	15
Ondernemers (pers.)	1	1	4	1	2
Locatie in Nederland	Noord	Zuid	Noord	Midden	Midden
Leeftijd onderneming	+ 150 jaar	+ 50 jaar	+ 90 jaar	+ 20 jaar	+ 70 jaar

² Bron van de gegevens in deze alinea CBS.

Tabel 2. Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf

Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf	MKB-Indicatorbedrijf	Toelichting MKB-indicatorbedrijf
Omzet (€)	€ 3.000.000	Bepaald op basis van de referentiebedrijven
Werknemers (pers.)	21	Bepaald op basis van de referentiebedrijven
Werknemers (fte)	20	Bepaald op basis van de referentiebedrijven
Ondernemers (pers.)	2	Bepaald op basis van de referentiebedrijven
Locatie in Nederland	Midden	Bron: VNV
Leeftijd onderneming	70 jaar	Bron: VNV

3.2 Het MKB-indicatorbedrijf vleeswarenproducent

Het hieronder beschreven MKB-indicatorbedrijf van de vleeswarenproducent is een fictief bedrijf. Het MKB-indicatorbedrijf staat model staat voor de sector en maakt inzichtelijk welke verplichtingen van toepassing zijn, wat de regeldruk is en hoe dit doorwerkt in de bedrijfsvoering. Het is geen gemiddeld bedrijf, maar geeft wel een realistische beschrijving van bedrijven binnen deze sector. In de rest van deze rapportage wordt de regeldruk voor dit bedrijf berekend op basis van ervaringen en inzichten uit de sector.

Sophie en Jasper van der Veen zijn beide eigenaar van het familiebedrijf "Veen Vleeswaren BV". Samen hebben zij het familiebedrijf overgenomen van hun vader, die het ook heeft overgenomen van zijn vader. Het vleeswarenbedrijf is 70 jaar geleden opgericht en is in het beheer van de familie gebleven. Ze richten zich op het ambachtelijk bereiden van de producten, hierbij staan de kwaliteits- en veiligheidseisen centraal.

De vleeswarenproducent

Sophie en Jasper hebben beide de opleiding handel en ondernemen gevolgd. Na het afstuderen zijn ze gaan werken bij het familiebedrijf om ervaring en kennis op te doen. Ze hebben langzaam de taken van hun vader overgenomen, sinds 3 jaar hebben zij het bedrijf volledig overgenomen. Ze hebben een frisse visie voor het bedrijf en willen het graag gaan moderniseren. Beiden werken niet mee in de productie.

"Veen Vleeswaren BV" focust voornamelijk op het verwerken van varkensvlees maar verwerkt ook rundvlees en kip en levert het vlees zowel vers als ingevroren. Het bedrijf verkoopt nu alleen producten binnen Nederland maar Sophie en Jasper hebben de visie om ook te gaan exporteren. Er zijn op het moment 21 medewerkers in dienst waaronder productiemedewerkers, een technische operator, kwaliteitscontroleurs en administratieve medewerkers.

Het bedrijf bezit een gebouw waar in 2020 een uitbreiding aan is toegevoegd omdat het oorspronkelijke pand te klein werd. Hoewel er al diverse verduurzamingsmaatregelen zijn genomen, streven Sophie en Jasper ernaar om verdere stappen te zetten in het verduurzamen van het pand vanwege de veroudering ervan en de stijgende energiekosten. Ze zijn enthousiast over het ondernemerschap en denken graag na over wat zij kunnen verbeteren in de toekomst. Zo willen zij de producten zo veilig mogelijk en met een hoge kwaliteit produceren. Om zich hier volledig op te kunnen richten hebben ze de boekhouding en salarisadministratie uitbesteed aan een extern bureau. Alleen de omzetbelasting wordt intern opgepakt door de administratie.

Wettelijke verplichtingen

Veel van de verplichtingen waar Sophie en Jasper zich aan moeten houden, worden niet direct veroorzaakt door wet- en regelgeving. Deze zijn het gevolg van de verschillende keurmerken waaraan zij moeten voldoen om hun producten te kunnen verkopen. De verschillende afnemers zoals supermarkten, hanteren verschillende keurmerken met verschillende eisen waarop regelmatig audits plaats vinden. Hierbij is deels een overlap met wettelijke verplichtingen, bijvoorbeeld rondom voedselveiligheid. Sophie en Jasper vragen zich af of de overheid kan optreden om de wildgroei aan private keurmerken en eisen te beperken en daarmee juist kosten te besparen.

Sophie en Jasper vinden een groot deel van de wettelijke verplichtingen zelf ook belangrijk, omdat deze verplichtingen en controles de kwaliteits- en veiligheidseisen voor de producten waarborgen. Zij zien dit deels als onderdeel van de eigen bedrijfsvoering. Tegelijkertijd geven zij aan dat sommige regels kunnen doorslaan in onnodige en soms complexe administratieve verplichtingen die niet aansluiten op de praktijk van de werkvloer. Sophie en Jasper geven aan dat ze moeite hebben met de hoeveelheid verplichtingen. Hierbij vinden ze het lastig om te weten waar ze aan moeten voldoen en om op te hoogte te blijven van wijzigingen. Ze ontvangen elke maand het brancheblad die ze hierop doornemen. Ze zijn blij dat ze samen kunnen overleggen en spreken andere ondernemers hoe zij hier mee om gaan.

3.3 Wettelijke verplichtingen

In samenwerking met MKB-Nederland en de [VNV](#) is een overzicht van wettelijke verplichtingen opgesteld voor het MKB-indicatorbedrijf [de vleeswarenproducent](#). Dit overzicht is tijdens het onderzoek voortdurend bijgewerkt en uitgebreid vanuit de gesprekken met de referentiebedrijven. Het overzicht met wettelijke verplichtingen voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent geeft een zo'n compleet mogelijk beeld van de verplichtingen. Het overzicht met de in totaal [87](#) wettelijke verplichtingen is opgenomen in bijlage I.

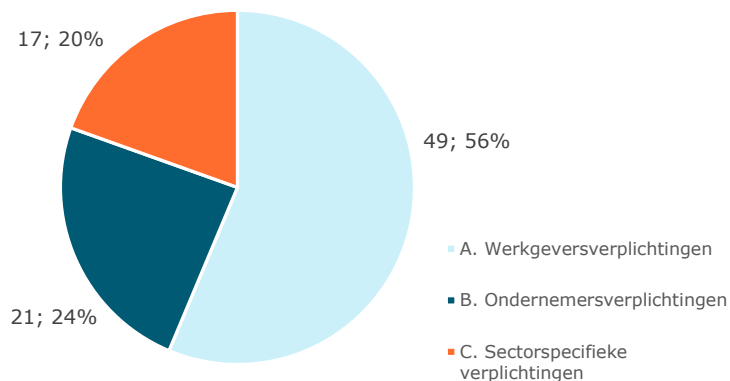
Sectorspecifieke en sector overstijgende verplichtingen

Voor het meten van de regeldruk in termen van kosten en tijd is het van belang dat de wettelijke verplichtingen uniform zijn gerubriceerd. Hierbij is duidelijk gemaakt welke verplichtingen sectorspecifiek en welke sector overstijgend zijn. De wettelijke verplichtingen zijn samengevat in de volgende hoofdcategorieën:

- Werkgeversverplichtingen. De overheid legt werkgevers verschillende wettelijke verplichtingen op, zoals het zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving. Dit zijn verplichtingen waaraan elke werkgever in Nederland moet voldoen.
Voorbeelden hiervan zijn [de verplichtingen met betrekking tot ontslag](#), daarmee samenhangende [vergoeding en/of re-integratietraject](#)).
- Ondernemersverplichtingen. Dit betreft verplichtingen die voor elke onderneming, ongeacht of zij wel of geen medewerkers hebben, in Nederland gelden, zoals het indienen van de aangifte omzetbelasting en [de verplichtingen in het kader van de privacyregelgeving \(AVG\)](#). Over het algemeen zijn deze verplichtingen sector overstijgend en van toepassing op de meeste MKB-bedrijven.
- Sectorspecifieke verplichtingen. Dit zijn sectorspecifieke verplichtingen, deze zijn voor de vleeswarenproducent beperkt tot verplichtingen ten aanzien van voedselveiligheid. Dit betreft bijvoorbeeld het [opstellen, uitvoeren en bijhouden van een voedselveiligheidsplan en inspecties van de NVWA](#).

Het onderstaande figuur toont de verdeling van de hoofdcategorieën. Hieruit blijkt dat 24% van deze verplichtingen geldt voor alle ondernemingen en 56% geldt voor alle ondernemingen met personeel. De overige 20% zijn sectorspecifieke verplichtingen en moeten uitgevoerd worden om te blijven ondernemen als vleeswarenproducent.

Figuur 3. Verdeling verplichtingen naar hoofdcategorieën

Hoofd- en subcategorieën	Per sub-categorie	Per hoofd-categorie
A. Werkgeversverplichtingen		49
A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk	16	
A-2 Werktijden en sociale zekerheid	6	
A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling	11	
A-4 Werkgever overig	16	
B. Ondernemersverplichtingen		21
B-1 Belastingen en financiën	4	
B-2 Bedrijfsvoering	11	
B-3 Ondernemer, overig	6	
C. Sectorspecifieke verplichtingen		17
C-1 Omgevingsverplichtingen	1	
C-2 Brandveiligheid	1	
C-3 Sectorspecifiek, overig	15	
Totaal		87

Hoe vaak voert een ondernemer de verplichtingen uit

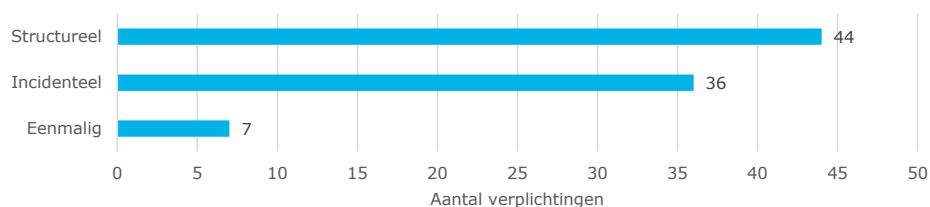
Van de 87 wettelijke verplichtingen zijn er 44 verplichtingen die de ondernemer jaarlijks of vaker moet uitvoeren. Deze zogenaamde structurele verplichtingen zijn bijvoorbeeld het per kwartaal indienen van de aangifte omzetbelasting of het regelmatig informeren van de medewerkers over het Arbobeleid.

Naast deze 44 structurele verplichtingen heeft de vleeswarenproducent te maken met 36 incidentele verplichtingen. Dit zijn verplichtingen gekoppeld aan incidentele activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Het kan gaan om voorziene activiteiten, zoals een verbouwing, of onvoorziene activiteiten, zoals een medewerker die langdurig ziek wordt. In de berekening van de regeldruk is de frequentie per verplichting bepaald (voor een toelichting zie paragraaf 2.1).

Tenslotte zijn er 7 eenmalige verplichtingen. Dit zijn verplichtingen die een bedrijf één keer in het bestaan moet uitvoeren. Zoals de vereisten voor het opstarten van een bedrijf, het inschrijven in het handelsregister, het aanmelden als werkgever bij de belastingdienst en het opstellen van arbeidscontracten (incl. ziekteverzuimbeleid). In de berekening is de regeldruk van deze verplichtingen gekoppeld aan de afschrijvingstermijn van tien

jaar.³ De regeldruk van deze verplichtingen is hierdoor laag en heeft weinig invloed op de regeldruk.

Figuur 4. Aantal verplichtingen

In de berekening is de regeldruk die ontstaat door nieuwe wetgeving niet afzonderlijk meegenomen. Het kan bijvoorbeeld gaan om de tijdsbesteding die een ondernemer kwijt is aan de kennisname van nieuwe wetgeving en door na te gaan wat dit voor zijn of haar bedrijfsvoering betekent. In de berekening zijn wel de kosten voor de operationele uitvoering meegenomen.

Tekstkader 1. Gemeentelijke vergunningen

De vleeswarenproducent heeft een aantal vergunningen van de gemeente nodig om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren. Aangezien de vergunningen per gemeente verschillen en het aantal mogelijke vergunningen groot is, is ervoor gekozen om de meest voorkomende vergunningen op te nemen in het iSKM en deze waar mogelijk te clusteren. Hieronder zijn deze vergunningen opgesomd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen eenmalige, incidentele en structurele vergunningen.

De vleeswarenproducent dient eenmalig een milieumelding (Activiteitenbesluit) in bij de gemeente. Deze melding is meer dan 10 jaar geleden ingediend bij de start/overname van het bedrijf en daarom niet meegenomen in de berekening van de regeldruk (zie paragraaf 4.1.4).

De vleeswarenproducent heeft incidenteel van de gemeente een omgevingsvergunning* nodig. Dit gebeurt gemiddeld 1 keer per 10 jaar, vaak voor het uitvoeren van verbouwingen.

** Voor deze incidentele vergunning is geen frequentie van voorkomen vast te stellen. Daarom is de vergunning niet meegenomen in de berekening van de regeldruk (zie hieronder).*

Verder kan de vleeswarenproducent, afhankelijk van de gemeentelijke regelgeving en de situatie ter plaatse, een parkeervergunning of -ontheffing nodig hebben. Dit is een structurele verplichting, maar bij alle geïnterviewde referentiebedrijven was deze niet van toepassing dan wel niet voorgekomen. Daarom is voor deze vergunning geen regeldruk berekend.

³ In de Handleiding Meting Regeldruk wordt de regeldruk van eenmalige verplichtingen afzonderlijk gerapporteerd. In deze berekening worden deze kosten meegenomen in de jaarlijkse kosten en daarom wel afschreven. Hierbij is, in aansluiting met de door [de belastingdienst gehanteerde termijn](#) voor het afschrijven van goodwill, gekozen voor een termijn van 10 jaar.

Verplichtingen waarvoor de regeldruk niet is bepaald

Een aantal verplichtingen komt in de praktijk van de vleeswarenproducent zo weinig voor dat deze niet zijn meegenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf. De belangrijkste reden is dat hiervoor geen frequentie van voorkomen is vast te stellen. Dit betreft de volgende verplichtingen:

- Het melden van arbeidsongevallen met personeel (die leiden tot de dood, blijvend letsel of een ziekenhuisopname) bij de Arbeidsinspectie
- Het bijhouden van een ongevallenregistratie
- Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter
- Het inhuren van zzp'ers
- Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens
- Het melden van een datalek aan de betrokkene
- Het aanvragen van een energielabel
- Het aanvragen van een omgevingsvergunning
- Het aanvragen van een parkeervergunning of -ontheffing

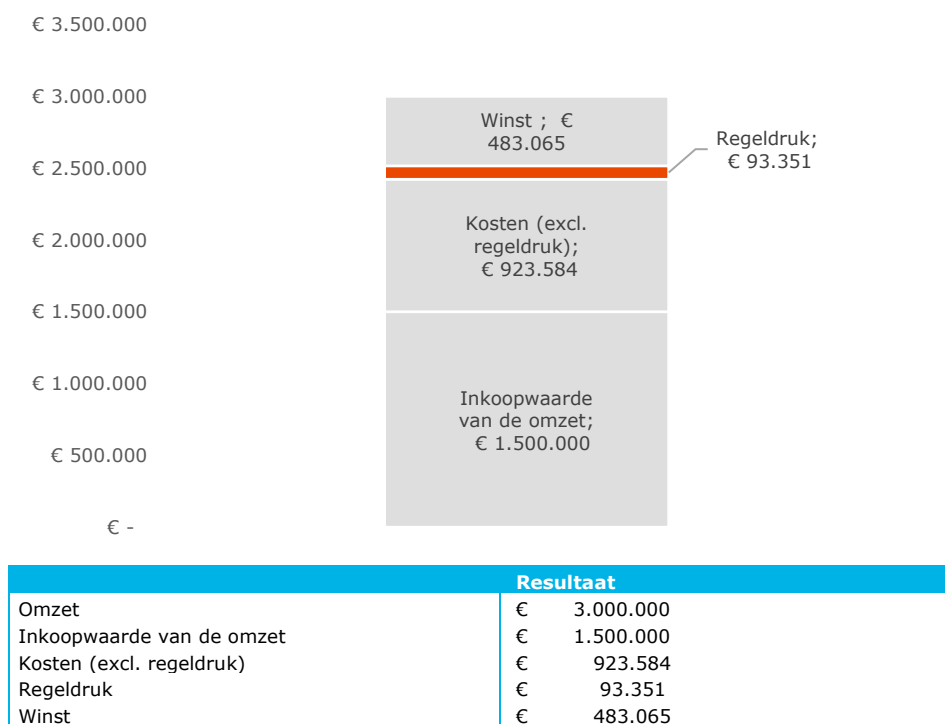
De verplichtingen "ketenaansprakelijkheid", "het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag", "het vermelden van allergenen in niet-voorverpakte levensmiddelen" en "het opstellen van een elektronisch milieujaarverslag" zijn niet van toepassing op het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent en daarom geen onderdeel van de regeldruk. Deze kunnen uiteraard wel van toepassing zijn op andere vleeswarenproducenten.

4 De regeldruk van de vleeswaren-producent

4.1 De regeldrukkosten

Uit het onderzoek blijkt dat de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswaren-producent ruim € 93.000 per jaar is. Dit betreft uitsluitend de kosten van het naleven van de wettelijke verplichtingen. Bedrijfseigen kosten (zgn. business as usual kosten) vallen hier niet onder. Dit zijn uiteraard wel kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, maar deze kosten zijn geen onderdeel van de regeldruk. Onderstaand figuur toont het verband tussen de regeldruk en winst of in dit geval loon (dit voorbeeld is immers IB-ondernemer) van deze ondernemer. Vanuit dit oogpunt kan een vermindering van de regeldruk een positief effect hebben op de winstgevendheid en daarmee het loon van deze ondernemer.

Figuur 5. Verhouding bedrijfskosten, -opbrengsten en regeldruk MKB-indicatorbedrijf de vleeswaren-producent

4.1.1 De kwantitatieve top 10

Onderstaande tabel toont de structurele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent. De verplichting "het opstellen, bijhouden en uitvoeren van een voedselveiligheidsplan" veroorzaakt de hoogste regeldruk. Voor het bijhouden en uitvoeren van het voedselveiligheidsplan besteedt een medewerker twee dagen per week gedurende het gehele jaar.

De verplichting "het opstellen van de jaarrekening" veroorzaakt ook een hoge regeldruk. De kosten zijn hoog doordat een groot deel van de kosten van het administratiekantoor mee zijn genomen. De ondernemer bespaart tijd door de financiële administratie uit te besteden. Daarnaast veroorzaken de doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering) regeldruk. Voor de berekening is ervan uitgegaan dat langdurig verzuim is afgedekt door de kosten van een ziekteverzuimverzekering. Omdat binnen de verzekering een eigen risico periode zit waardoor de werkgever de loondoorbetaling voor de eerste vier tot zes weken zelf moeten betalen, zijn de kosten hiervoor apart berekend. Vervolgens zorgt het aansluiten bij een arbodienst en/of inhuren van een bedrijfsarts voor hoge kosten. De kosten van de arbodienst kunnen verder oplopen wanneer er zieke medewerkers zijn en extra diensten nodig zijn van de arbodienst.

Tabel 3. De tien meest belastende structurele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent

Verplichting (structureel)	Kosten
Het uitvoeren van een voedselveiligheidsplan	€ 14.144
Het opstellen van de jaarrekening	€ 12.561
Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	€ 10.792
Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 2.730
Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken.	€ 2.501
Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen.	€ 1.900
Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	€ 1.230
Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 1.014
Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	€ 1.008
Het laten keuren van arbeidsmiddelen.	€ 1.000

Onderstaande tabel toont de incidentele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent. Hierbij zijn de frequenties voor het MKB-indicatorbedrijf bepaald op basis van het voorkomen binnen de branche. Bovenaan staan de kosten voor doorbetalen loon bij ziekte (kort verzuim). Verder veroorzaken het doorlopen van een ontslagprocedure met wederzijds goedvinden en het re-integreren van zieke medewerkers ook hoge kosten. De verplichting "het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register" zorgt voor hoge kosten door eigen tijdsinvestering van de ondernemer en door het inschakelen van de accountant door het ingewikkelde proces.

Tabel 4. De tien meest belastende incidentele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent

Verplichting (incidenteel)	Kosten
Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	€ 19.570
Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	€ 3.988
Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	€ 3.278
Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ 1.917
Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	€ 1.832
Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ 1.533
Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ 1.155
Het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens	€ 975
Het meewerken aan loonbeslag	€ 924
Het meewerken aan uitvragen van het CBS	€ 770

4.1.2 Verplichtingen die onderdeel zijn van bedrijfseigen kosten

Een aantal wettelijke verplichtingen wordt door de vleeswarenproducent niet of slechts gedeeltelijk als een verplichting ervaren. Dit komt doordat zij de verplichting beschouwen als een onderdeel van de bedrijfsvoering. Aangezien zij deze verplichte kosten niet of slechts in geringe mate als regeldruk ervaren, worden deze kosten binnen het onderzoek beschouwd als bedrijfseigen kosten (of business as usual, BAU). Als deze verplichtingen

afgeschaft zouden worden, zou dit een beperkt effect hebben op de ervaren regeldruk van ondernemers.

De verplichtingen zoals de premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB) en het betalen van loon en vakantiegeld zijn volledig (100%) onderdeel van de bedrijfsvoering en veroorzaken geen (ervaren) regeldruk. Verder veroorzaken de verplichtingen die de veiligheid en kwaliteit vergroten ook geen (ervaren) regeldruk zoals het voorlichten en toezien op de verrichten werkzaamheden en het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen.

Tabel 5. Verplichtingen met 100% BAU voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent

Nr.	Verplichting	% BAU
4.	Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	100%
23.	Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	100%
32.	Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	100%
36.	Het betalen van loon aan een werknemer	100%
37.	Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	100%
43.	Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	100%
124.	Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	100%

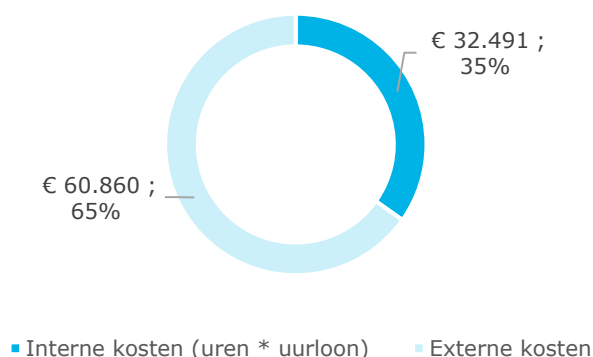
4.1.3 Interne en externe kosten

Uit figuur 6 blijkt dat de totale regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent bestaat uit 35% interne kosten. De interne kosten zijn berekend door de tijd die hieraan wordt besteed te vermenigvuldigen met de gemiddelde loonkosten van de ondernemer of medewerker die dit uitvoert.

De externe kosten nemen 65% van de totale regeldrukkosten voor rekening. Dit zijn alle kosten die ondernemers aan derden betaalt (ook 'out-of-pocketkosten' genoemd). Het gaat dan om specifieke kosten (zoals de transitievergoeding) en kosten voor externe adviseurs zoals een accountant, een salarisadministratiekantoor of een jurist.

De keuze om bepaalde verplichtingen uit te besteden laten vleeswarenproducenten afhangen van (1) de kennis die nodig is om aan deze verplichting te voldoen (de verplichting is dan bijvoorbeeld te complex om dit zelf te doen) en (2) het risico dat de ondernemer loopt op hoge boetes of onvoorziene (hoge) kosten.

Figuur 6. Verhouding interne versus externe kosten voor wettelijke verplichtingen

Het is ook belangrijk om te wijzen op het feit dat niet alle ondernemingen over de financiële mogelijkheden beschikken om te kiezen hoe zij aan de wettelijke verplichtingen willen voldoen (bijvoorbeeld het verzekeren van loondoorbetaling bij ziekte of zelf dit

risico financieel dragen). In ieder geval besteden vleeswarenproducenten de **salarisadministratie en de financiële administratie** uit aan een accountant of administratiekantoor. Daarnaast worden de volgende externe adviseurs ingehuurd:

- Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige. Deze professionals worden vanuit een arbodienst afgenomen voor begeleiding van een zieke medewerker (wet Poortwachter). Het komt ook voor dat een ondernemer zich naast of in plaats van een arbodienst via zelfstandige adviseurs of andere bedrijven van advies laat voorzien.
- Jurist of advocaat. Deze professionals worden vooral ingehuurd voor het opstellen van de vaststellingsovereenkomst bij het beëindigen van het dienstverband door de werkgever of bij een ontslagprocedure.
- Technische installatiebedrijven of gespecialiseerde onderhoudsbedrijven. Zij verzorgen keuringen van installaties (brandmeldinstallatie, cv, airco.).
- Specialistische adviseurs. Het kan hierbij gaan om de implementatie van nieuwe wetgeving of het aanvragen van een omgevingsvergunning.

4.1.4 Eenmalige verplichtingen

In het onderzoek zijn de jaarlijkse kosten van de vastgestelde wettelijke verplichtingen besproken en gekwantificeerd in termen van kosten en tijd. Daarnaast is onderzocht welke eenmalige kosten in het afgelopen jaar zijn gemaakt. De eenmalige verplichtingen zijn alleen meegenomen wanneer deze in de afgelopen 10 jaar zijn uitgevoerd en berekend als gemiddelde kosten per jaar. Omdat het MKB-indicatorbedrijf langer dan 10 jaar bestaat dragen deze verplichtingen beperkt bij aan de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent.

De kosten voor de implementatie van nieuwe regelgeving zijn niet meegenomen in de berekening van het MKB-indicatorbedrijf.

Tabel 6. De meest belastende eenmalige verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent

Verplichting (eenmalig)	Kosten	
Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€	31
Het indienen van een milieumelding	€	31
Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€	23
Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€	15
Het indienen van een aanmelding als werkgever	€	8
Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€	8

4.1.5 Naleving van de verplichtingen

Uit het onderzoek blijkt dat ondernemers zich inspannen om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, maar dat lukt niet altijd. De belangrijkste reden hiervoor is dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet alsnog niet of niet volledig aan de gestelde eisen. Voorbeelden hiervan zijn het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK of de registratie van arbeids- en rusttijden (die volgens de wet gedetailleerder moet). Ook is bij bepaalde verplichtingen aangegeven dat ondernemers bewust niet voldoen of niet kunnen voldoen. In de onderstaande tabel zijn de meest genoemde verplichtingen opgenomen die vleeswarenproducenten niet goed (kunnen) naleven en is aangegeven wat de reden daarvan is.

Tabel 7. Verplichtingen die vaak niet (volledig) worden nageleefd

Verplichting	Reden
Het aantonen van de naleving van de privacyregels	Regelgeving is onduidelijk waardoor het in de praktijk niet lukt om hieraan te voldoen. Het is voor de ondernemer onduidelijk wat wel en niet mag en waar ze precies aan moeten voldoen.
Het registreren van arbeids- en rusttijden	Alleen registratie start- en eindtijd en registratie van vakantie dagen en ziekte. Pauzes en rusttijden worden niet altijd geregistreerd. De rusttijden worden verwerkt op basis van de algemene afspraken binnen het bedrijf. Dit is voor deze ondernemers de dagelijkse gang van zaken.
Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	De ondernemers zijn niet bekend met deze verplichting. Veel bedrijven hebben weinig verloop waardoor het aantal werkzame personen niet vaak verandert. Zodoende komen ze ook niet snel in aanraking met de verplichting.
Het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens	Regelgeving is onduidelijk waardoor het in de praktijk niet lukt om hieraan te voldoen. Daarnaast vinden de ondernemers het minder belangrijk omdat zij alleen bedrijfsgegevens hebben van klanten, geen persoonsgegevens.
Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	De BHV-cursus alleen is onvoldoende. Een ondernemer moet ook een plan maken en materialen aanschaffen (zoals een verbanddoos en brandblussers). De ondernemers voldoen vaak niet aan het maken van een plan en dit plan oefenen met medewerkers.
Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken	Het bedrijf heeft hiervoor geen actief beleid doordat zij het geen toegevoegde waarde voor het bedrijf vinden. Daarnaast vinden zij dat niet voor alle werkzaamheden ergonomische inrichting nodig is.

In de berekening van de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent, is uitgegaan van volledige naleving. Dit betekent dat de regeldruk van de bovenstaande verplichtingen wel volledig is meegenomen en data de informatie over het niet naleven van de verplichting wordt gebruikt om te kijken of het een aanleiding is om de verplichting te optimaliseren (zie paragraaf 5.2).

4.2 De werkbaarheid (beleefde regeldruk)

Alle geïnterviewde referentiebedrijven zien de toegevoegde waarde van de wettelijke verplichtingen. Dit komt doordat het meestal duidelijk is dat de wetgever een specifiek doel heeft met de verplichting. De respondenten geven aan dat zij het belangrijk vinden dat er een gelijk speelveld is tussen alle type bedrijven binnen [de vleeswarenproducenten](#). Dit kan gecreëerd worden door middel van wetgeving en toezicht.

Werkbaarheid per verplichting

Uit het onderzoek blijkt dat van alle beoordeelde verplichtingen⁴ 56% goed werkbaar is. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze verplichtingen aansluiten op de dagelijkse bedrijfsvoering of -administratie. De betrokken vleeswarenproducenten beoordelen 29% als redelijk werkbaar. Deze verplichtingen zijn redelijk werkbaar maar veroorzaken wel

⁴ In totaal zijn 87 verplichtingen opgenomen in het onderzoek. In totaal zijn 15 verplichtingen te weinig voorgekomen om hierover een oordeel te vormen. De percentages hebben daarom betrekking op 72 verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld.

regeldruk. Hierbij is aangegeven dat ook voor deze categorie geregeld deskundigheid van derden (branche of accountant) nodig is.

De in het onderzoek betrokken vleeswarenproducenten beoordelen 15% van de verplichtingen als slecht werkbaar (10). Onderstaande tabel toont welke tien het meest zijn genoemd tijdens het onderzoek. In de tabel is ook de reden aangegeven waarom zij de verplichting als niet of slecht werkbaar beoordelen.

Tabel 8. De 10 verplichtingen die als niet of slecht werkbaar zijn beoordeeld

Nr.	Wettelijke verplichting	Regeldrukaspecten				
		 Tijd	 Kosten	 Complexiteit	 Doorlooptijd	 Dienstverlening
1.	Het meewerken aan uitvragen van het CBS	✓		✓	✓	✓
2.	Het doorbetalen van het loon bij ziekte		✓		✓	
3.	Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer		✓		✓	
4.	Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	✓	✓		✓	
5.	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	✓	✓	✓	✓	
6.	Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	✓	✓	✓		✓
7.	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	✓			✓	
8.	Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	✓	✓		✓	
9.	Het opstellen, bijhouden en uitvoeren van een voedselveiligheidsplan	✓			✓	
10.	Het terugnemen van aankopen die de consument herroept	✓				

Uit het onderzoek blijken samenvattend de volgende redenen relevant om verplichtingen als niet of slecht werkbaar te beoordelen:

- **Onduidelijke verplichtingen.** Uit het onderzoek blijkt dat niet in alle gevallen duidelijk is hoe een verplichting moet worden nagekomen. Het maakt daarbij geen verschil of de verplichting nieuw is of al jaren bestaat.
- **Onvoldoende aansluiting bij de bedrijfsprocessen.** De referentiebedrijven zijn van mening dat in sommige gevallen de verplichtingen niet of onvoldoende aansluiten bij de bedrijfsprocessen. Door beter aan te sluiten bij de bedrijfspraktijk is de regeldruk te verlagen.
- **Afhankelijkheid en hoge kosten van derden.** De meeste ondernemers voelen zich gedwongen om externe adviseurs in te huren omdat verplichtingen complex zijn en het risico groot is dat zij fouten maken (zie paragraaf 4.1.3)

Regeldruk door het aantal verplichtingen

Uit het onderzoek blijkt dat naast de werkbaarheid van de verplichtingen ook regeldruk wordt ervaren door het aantal verplichtingen dat van toepassing is en de stroom aan nieuwe of gewijzigde verplichtingen.

De betrokken ondernemers en de brancheorganisatie geven aan dat zij een structureel gevoel aan onbehagen hebben vanwege de onzekerheid of zij alle wettelijke verplichtingen (kunnen) naleven. Uit het onderzoek wordt dit zichtbaar doordat ondernemers meerdere verplichtingen bewust of onbewust niet naleven (zie paragraaf 4.1.5 Naleving van verplichtingen). De belangrijkste reden hiervoor is dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet niet of niet volledig in de praktijk. Daarnaast is het algemene oordeel van de vleeswarenproducenten dat het grote aantal verplichtingen onwerkbaar is en de afhankelijkheid van externe deskundigen te groot.

5 Van knelpunten naar oplossingen

5.1 Regeldruk versus werkbaarheid

In de onderstaande matrix zijn de kwantitatieve- en kwalitatieve resultaten van de analyse van de regeldruk per verplichting samengevat. De horizontale as toont de regeldrukkosten (in € per jaar). De verticale as toont de werkbaarheid van beneden naar boven aan. De matrix is als volgt te gebruiken om te bepalen welke verplichtingen prioriteit zouden kunnen krijgen om de regeldruk te verminderen:

- **Hoge regeldruk (rechtsboven):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn hoog en tegelijkertijd vinden ondernemers de verplichting niet of slecht werkbaar. Deze verplichtingen veroorzaken voor ondernemers relatief hoge beleefde en feitelijke regeldruk, reductiemaatregelen zullen dus merkbaar zijn voor ondernemers.

Voorbeelden van verplichtingen met hoge regeldruk voor de vleeswarenproducent zijn de verplichtingen die betrekking hebben op het re-integreren van zieke medewerkers en het begeleiden van niet functionerende medewerkers.

- **Lage regeldruk (linksonder):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn laag en tegelijkertijd vinden ondernemers de werkbaar goed. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat de verplichting past in de reguliere bedrijfsvoering. De reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen beperkt merkbaar zijn.

Voorbeelden van verplichtingen met lage regeldruk voor de vleeswarenproducent zijn verplichtingen die samenhangen met de inrichting van een goede werkplek en voor de hand liggende zaken als het betalen van loon.

- **Hoge feitelijke regeldruk (rechtsonder):** de regeldrukkosten zijn hoog maar in de uitvoering wel goed werkbaar. Reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen kwalitatief minder merkbaar zijn, maar zullen de onderneming bedrijfseconomisch wel versterken.

Voorbeelden van verplichtingen die hoge feitelijke regeldruk veroorzaken voor de vleeswarenproducent zijn de verplichtingen die samenhangen met loondoorbetaling bij ziekte. Een deel van deze kosten wordt gedekt door de verzuimverzekering en een deel van deze kosten betaalt de ondernemer vanuit het eigen risico binnen deze verzekering. De kosten voor loondoorbetaling bij ziekte zijn hoog omdat het ziekteverzuim binnen de sector relatief hoog ligt.

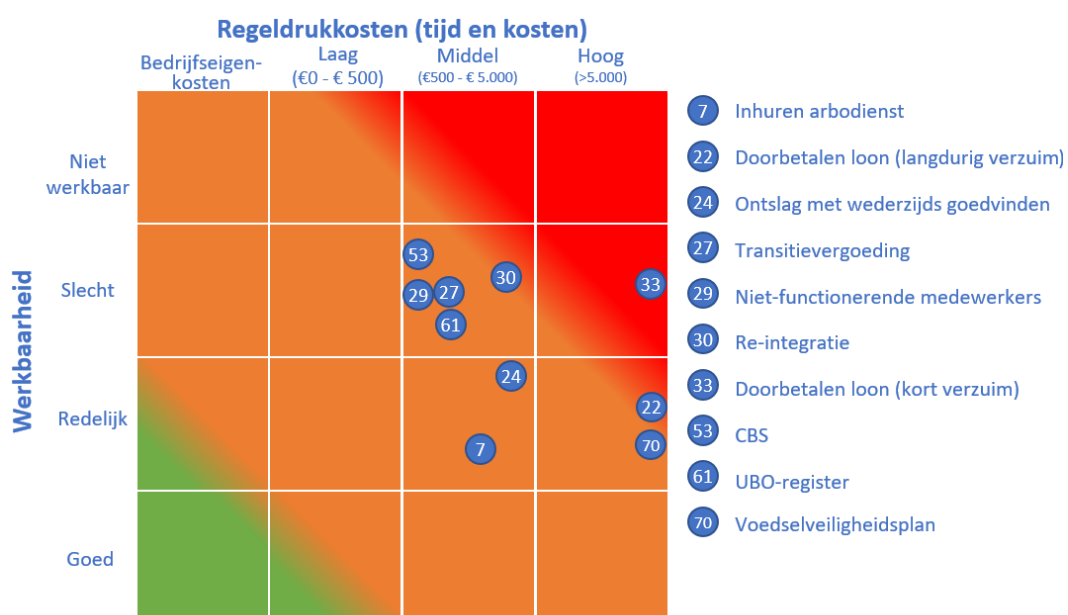
- **Hoge beleefde regeldruk (linksboven):** de regeldrukkosten zijn laag maar de verplichting is niet of slecht werkbaar. Dit kan doordat de regels onduidelijk zijn of beperkt aansluiten bij informatie of activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Reductiemaatregelen zullen merkbaar zijn omdat deze ergernissen oplossen.

Voorbeelden van verplichtingen met hoge beleefde regeldruk voor de vleeswarenproducent zijn bijvoorbeeld het invullen van CBS-enquêtes. Voor deze verplichting geldt dat de ondernemer deels het administratiekantoor moet inschakelen voor de uitvoering hiervan. Dit wordt mede aangewakkerd door de dreiging van boetes bij het foutief naleven van deze verplichtingen.⁵

⁵ Handhaving ([CBS](#), 2023)

Gezien het grote aantal verplichtingen is aan de deelnemende ondernemers en de brancheorganisatie de vraag voorgelegd: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De onderstaande matrix toont de 10 verplichtingen die ondernemers in de vleeswarenbranche en de brancheorganisatie hebben geselecteerd op basis van de regeldrukmatrix. Hieronder vallen alle verplichtingen die veel regeldrukkosten veroorzaken en/of als niet of slecht werkbaar worden beoordeeld. Onder de figuur is voor deze 10 verplichtingen aangegeven door welk knelpunt(en) dit wordt veroorzaakt. In een uitgebreide matrix (opgenomen in de bijlage bij dit rapport) zijn alle overig geldende verplichtingen die van toepassing zijn op een vleeswarenproducent benoemd.

Figuur 7. Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid

Inhuren arbodienst (nr. 7)

Volgens [artikel 14 van de Arbeidsomstandighedenwet](#) moeten bedrijven zich aansluiten bij een arbodienst of bedrijfsarts voor aanvullende bijstand bij specifieke taken op het gebied van preventie, bescherming en begeleiding bij ziekteverzuim. Wanneer medewerkers (langdurig) ziek zijn, schakelen bedrijven de arbodienst in. Echter ondernemers geven aan dat zij medewerkers niet ziekmelden bij de arbodienst wanneer zij verwachten dat het kortstondig zal zijn.

Kosten. Bedrijven huren een arbodienst in, wat jaarlijks zorgt voor hoge kosten. De kosten zijn vastgesteld op € 130 per medewerker per jaar. Bedrijven moeten echter bijbetalen voor aanvullende diensten wanneer medewerkers (langdurig) ziek zijn.

Complexiteit. Hoewel bedrijven een arbodienst inhuren om taken van hen over te nemen, moeten ondernemers zelf ook nog taken oppakken. Bovendien botsen de verplichtingen en eisen met de privacywetgeving. Zo moet de werkgever de werknemer helpen om zo snel mogelijk weer te starten met werken. Echter op grond van privacywetgeving mogen werkgevers geen details noteren over het ziekteverloop. Hierdoor kunnen bedrijven een boete ontvangen van de Autoriteit Persoonsgegevens. De

werkgever is verplicht om een dossier bij te houden om te bewijzen dat zij alles hebben gedaan wat mogelijk is om de zieke medewerker zo goed mogelijk te laten re-integreren.

Re-integratie van zieke medewerker (nr. 30)

De werkgever moet volgens [artikel 25 in de Wet werk en inkomen](#) naar arbeidsvermogen een re-integratiedossier opstellen en bijhouden, een re-integratieverslag opstellen en de arbeidsinschakeling van de werknemer bevorderen. Dit is nodig zodat de ondernemer kan aantonen dat er voldoende is gedaan om de werknemer te re-integreren.

Tijdsbesteding. Om te voldoen aan de wetgeving moet het dossier en het verslag zo volledig mogelijk en zorgvuldig worden vastgelegd. Ondernemers besteden tijd aan overleg met de werknemer, (Arbo)artsen en eventuele andere adviseurs/bemiddelaars en aan de verslaglegging van deze gesprekken. Het schrijven aan het dossier is volgens hen een tijdrovend proces. Om die reden besteden ze de verslaglegging van het dossier uit aan externe adviseurs: ondernemers achten de kans dat ze zelf fouten maken groot. Alsnog besteedt de ondernemer hier eens per drie jaar **80 uur** aan.

Kosten. Ondernemers geven aan beperkte mogelijkheden te hebben om een (zieke) werknemer te re-integreren binnen hun eigen bedrijf op het moment dat de werknemer in kwestie zijn werk niet of nauwelijks meer kan uitvoeren. Alternatieve werkzaamheden zijn er niet altijd of worden als niet voldoende passend beoordeeld. Voor re-integratie buiten de eigen onderneming is een ondernemer altijd afhankelijk van derden: hier moeten kosten voor worden gemaakt (dit is te verzekeren, maar ook dat zijn kosten). Tevens is deze verplichting gekoppeld aan de transitievergoeding die bij beëindiging van het dienstverband moet worden betaald. De regeldruk voor de transitievergoeding is apart meegenomen zodat er geen sprake is van een dubbeltelling.

Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag bijgehouden moet worden. De toetsing door het UWV of het dossier voldoende informatie bevat, vindt pas plaats bij de aanvraag voor ontslag, en niet tijdens het re-integratieproces. Dit zorgt voor onzekerheid over de vraag of het dossier naar het inzicht van het UWV voldoende is. De doorlooptijd wisselt per situatie.

Transitievergoeding (nr. 27)

Wanneer de arbeidsovereenkomst van een medewerker wordt beëindigd op initiatief van de werkgever heeft de medewerker recht op een transitievergoeding op basis van [artikel 7:673 uit het Burgerlijk Wetboek](#). Indien langdurige ziekte, meer dan twee jaar, de oorzaak is, krijgt de ondernemer de betaalde vergoeding terug van het UWV.

Kosten. Veel medewerkers werken voor een lange periode bij één bedrijf. Dit zorgt ervoor dat de transitievergoedingen erg hoog zijn. Daarnaast wil de ondernemer bij ontslag de kantonrechter liever vermijden vanwege het langdurige proces. Hierdoor geven ondernemers soms een hogere transitievergoeding om dit intern te regelen. Wanneer het ontslag het gevolg is van een situatie buiten de invloedssfeer van de ondernemer, wordt deze vergoeding als buitenproportioneel duur ervaren. De kosten staan hiermee in de top 5 van de hoogste incidentele regeldrukkosten. Omdat deze kosten niet jaarlijks voorkomen, heeft dit in de jaren dat de ondernemer hiermee te maken krijgt een significante invloed op de kosten van het bedrijf. Per medewerker kost de transitievergoeding **€ 5.444**. Eens per drie jaar krijgt het bedrijf hier mee te maken.

Begeleiden niet-functionerende medewerkers (nr. 29)

De werkgever moet de werknemer volgens het [Burgerlijk Wetboek, artikel 7:669](#), tijdig in kennis stellen (ofwel informeren) als deze slecht of niet functioneert. Het niet-functioneren van de werknemer mag daarbij niet liggen aan ziekte of gebreken. De ondernemer moet de werknemer voldoende mogelijkheden bieden om zijn of haar functioneren te verbeteren. Hierbij kunnen bijvoorbeeld opleidingen en cursussen ter beschikking worden gesteld.

Tijdsbesteding. Om bij een arbeidsconflict te kunnen aantonen dat de ondernemer heeft voldaan aan deze verplichting moet een zorgvuldig dossier (inclusief verslagen en bewijsvoering dat de medewerker tijdig in kennis is gesteld) zijn opgebouwd. Het kost ondernemers veel tijd om elk gesprek of waarschuwing (die tussendoor plaatsvinden) schriftelijk vast te leggen. Ook moet zijn vastgelegd welke mogelijkheden zijn geboden om het functioneren te verbeteren. Per medewerker kost dit **30 uur**. Eens per drie jaar krijgt de onderneming te maken met een niet-functionerende medewerker.

Kosten. Niet-functionerende werknemers hebben direct een financieel effect en impact op de bedrijfsvoering omdat dit uitstraalt naar de rest van het personeel en kan leiden tot ontevreden klanten. Het gaat dus direct en indirect om minder omzet omdat de betreffende medewerker tussen collega's en klanten aan het werk is. Deze kosten zijn geen onderdeel van de berekening van de regeldrukkosten omdat dergelijke zogenaamde 'gederfde inkomsten' buiten de definitie vallen.

Wanneer het begeleiden van de niet-functionerende medewerker leidt tot ontslag (met een vaststellingsovereenkomst of bij een conflict via de rechtbank), moet de ondernemer vaak voor een bepaalde periode het loon en een transitievergoeding betalen. Deze kosten zijn opgenomen in een aparte verplichting.

Complexiteit. Ondernemers komen er bij een conflict vaak pas achter dat onvoldoende aan deze verplichting is voldaan. Een arbeidsjurist of -advocaat wijst dan op de onvolkomenheden. Door strenge regels op dit gebied worden de opgebouwde dossiers ook al snel als onvoldoende bestempeld waardoor de ondernemer voor de rechter niet snel in het gelijk zal worden gesteld. Zelfs niet in situaties waar de hygiëne direct in het geding is, wat voor een bedrijf dat voedingsmiddelen maakt een direct bedreiging is voor een goede bedrijfsvoering.

Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag moet worden bijgehouden én hoeveel kansen een werknemer moet krijgen voordat een ondernemer de werknemer kan ontslaan. Hierdoor kan het begeleiden van een medewerker lang doorlopen. Dit traject duurt gemiddeld **1 jaar**.

Het doorbetalen loon bij ziekte (kort verzuim) (nr. 33)

In het [Burgerlijk Wetboek, artikel 7:629](#) wordt beschreven dat de ondernemer het loon van de werknemer moet doorbetalen gedurende de eerste twee jaar waarin de werknemer geen arbeid verricht vanwege ziekte. Op basis van de cao Vleeswarenindustrie betaalt een werkgever het eerste jaar 100% van het salaris. De volgende 12 maanden 90%.

Kosten. Het grootste knelpunt voor ondernemers is dat het doorbetalen van het loon bij ziekte zorgt voor hoge kosten voor de ondernemer. Jaarlijks kost dit **€ 19.570**. Met of zonder verzekering is het kortdurend verzuim (meestal de eerste vier tot zes weken) voor rekening (eigen risico) van de ondernemer. Heeft de ondernemer een ziekteverzuimverzekering dan neemt de verzekeraar na deze periode de doorbetaling over. Zo niet, dat blijft de ondernemer tot 2 jaar doorbetalen. Dit kan 3 jaar worden wanneer het UWV de re-integratie-inspanning na 2 jaar afkeurt (zie verplichting ontslag bij UWV).

Naast het doorbetalen van het loon (of de verzekeringspremie) is ook het direct wegvallen van omzet een financieel risico. Om de omzet te compenseren moet de ondernemer op zoek naar een nieuwe werknemer. Dit zorgt voor dubbele lasten voor een ondernemer. Zeker wanneer de medewerker uitvalt om medische redenen die buiten de invloedssfeer van de werkgever vallen, zoals op vakantie, dan wordt dit als onnodig zwaar voor de ondernemer gezien.

Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat de doorlooptijd van twee jaar te lang is gezien de financiële risico's die zij daarmee lopen.

Het meewerken aan uitvragen van het CBS (nr. 53)

Het Centraal Bureau voor de Statistiek verzoekt om kosteloos statistische gegevens te verstrekken. Dit is bepaald in artikel 33 van de Wet op het Centraal Bureau voor de Statistiek. Om hieraan te voldoen moet de ondernemers gegevens bijhouden, ontsluiten en aanleveren.

Kosten. Ondernemers maken om twee redenen externe kosten voor de uitvragen van het CBS. Ten eerste geven ondernemers aan dat ze sommige vragenlijsten niet begrijpen en daarom niet zelf kunnen invullen. Daarom sturen ze deze uitvragen door naar een accountant. Het aantal vragenlijsten dat doorgestuurd wordt, verschilt per onderneming vanwege de verschillende kennisniveaus van de ondernemers. Dit kan variëren van alle uitvragen tot twee uitvragen per jaar. Ten tweede wegen ondernemers af hoeveel tijd zij zelf moeten investeren en hoeveel kosten gepaard gaan met de inzet van een accountant. Uitvragen die veel eigen tijd zouden vereisen, sturen zij door naar de accountant. De kosten hiervoor worden als hoog ervaren door ondernemers. Zij zijn van mening dat zij geen externe hulp nodig zouden moeten hebben voor de uitvragen van het CBS. Bovendien vinden zij dat het geen waarde toevoegt aan hun onderneming, waardoor het doel van de investering niet duidelijk is.

Tijdsbesteding. Doordat er verschillende soorten uitvragen zijn, kan dit samen optellen tot een grote tijdsinvestering voor de ondernemer. Zo is er een maandelijkse uitvraag, jaarstatistiek RGS en de Production Communautaire (Prodcom). De ondernemer moet tijd besteden aan het bijhouden van informatie, het opzoeken van gegevens en het invullen van de uitvragen. Bovendien krijgt niet elke ondernemer dezelfde jaarlijkse uitvragen, waardoor het tijd kost om de uitvraag door te nemen en te begrijpen.

Met name de Prodcom uitvraag kost tijd omdat hiervoor veel informatie moet worden opgezocht en ingevuld op een manier die niet aansluit bij de manier waarop deze informatie bij de ondernemer beschikbaar is. De tijdsinvestering wordt als hoog ervaren en de ondernemer vindt dat de uitvragen geen waarde toevoegen aan het bedrijf waardoor het doel van de tijdsinvestering niet duidelijk is.

Dienstverlening. Ondernemers geven aan dat zij de uitvragen ervaren als werkzaamheden die deels overlappen. De informatie die het CBS opvraagt is al bekend bij andere instellingen zoals bijvoorbeeld de belastingdienst. Dit zorgt voor veel irritatie. Waarom vraagt de overheid informatie uit die ze al hebben? Daarnaast vinden de ondernemers de vragenlijsten niet altijd duidelijk.

UBO-register (nr. 61)

De UBO-registers helpen fraude en witwassen voorkomen. Dit is bepaald in [artikel 15 van de handelsregisterwet 2007](#). In de registers staat per organisatie wie de eigenaar, een belanghebbende, of de persoon die zeggenschap heeft. De overheid gebruikt de registers om criminaliteit op te sporen.

Tijdsbesteding. De ondernemers vinden het register onduidelijk waardoor er veel contact nodig is om het te verhelderen en uiteindelijk te zorgen voor een goede invulling van het register. Dit kost jaarlijks **16 uur**.

Dienstverlening. Er is geen eenduidige uitvraag vanuit organisaties die gebruik maken van het UBO-register. Banken en verzekeraars vragen bij de ondernemer op basis van het register niet altijd dezelfde gegevens op. Het zorgt naast extra tijdsinzet ook voor verwarring dat er naast de registratie nog meer gegevens nodig zijn en dat hier geen eenduidige afspraken over zijn.

Ook geven de ondernemers aan dat de verwerkingstijd sterk verschilt. De ondernemers hebben voor UBO-registraties die weken later zijn gedaan dan andere UBO-registraties, al eerder de bevestiging binnen. Ook dit werkt verwarrend en vermindert het gevoel van een betrouwbare verwerking.

Complexiteit. Ondernemers geven aan zij de inschrijving verwarrend vinden door de vraagstelling. Het is hen ook niet altijd duidelijk waarom deze informatie nodig is.

Doorlopen ontslag met wederzijds goedvinden (nr. 24)

In het [Burgerlijk Wetboek, artikel 7:670b](#), wordt beschreven dat een ondernemer in het geval van bedrijfseconomische omstandigheden of bij langdurige arbeidsongeschiktheid (meer dan 2 jaar), een schriftelijk verzoek tot toestemming voor het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij het UWV moet aanvragen. Het gaat hier om de verplichting bij ontslag vanwege arbeidsongeschiktheid. Bij deze procedure horen ook loopbaanbegeleiding en kosten voor externen, zoals Arbodienst en Arbo jurist of -advocaat.

Tijdsbesteding. Bij de aanvraag van het ontslag moet een compleet dossier worden aangeleverd waaruit blijkt dat de ondernemer voldoende heeft gedaan om de werknemer te begeleiden en te re-integreren in het bedrijf. Dit dossier moet in de twee jaar voorafgaand aan het ontslag worden opgebouwd en vaak is dat onvolledig (vooral in de beginfase wanneer niet duidelijk is dat iemand langdurig ziek blijft) Het kost een ondernemer **gemiddeld 40 uur** om dit dossier bij te houden en op te stellen

Kosten. Bij het opbouwen van het dossier laten ondernemers zich vaak bijstaan door de arbodienst en een juridisch adviseur. Ondernemers willen er zeker van zijn dat het dossier de juiste informatie bevat en dat de juiste procedures gevolgd worden. Tijdens de dossieropbouw moet de ondernemer ook geld betalen om ervoor te zorgen dat de werknemer alle kansen krijgt om te re-integreren, zoals loopbaanbegeleiding en opleidingen. De totale kosten zijn **€ 9.500** per drie jaar.

De kosten zijn te verzekeren maar dit heeft een direct effect op de verzekeringspremie waardoor kosten indirect toch moeten worden betaald.

Complexiteit. Bij ondernemers leeft de angst dat het dossier dat aangeleverd wordt aan het UWV onvolledig is. Als een dossier onvolledig is, kan dat tot gevolg hebben dat een ondernemer de werknemer (nog) niet mag ontslaan en de medewerker nog een jaar moet doorbetalen. Het inschakelen van een externe adviseur is geen garantie dat het UWV het dossier goedkeurt. Volgens ondernemers zou veel duidelijker moeten zijn aan welke eisen een dossier moet voldoen.

Doorlooptijd. De doorlooptijd wordt door ondernemers als lang beoordeeld omdat de ondernemer voorafgaand aan deze procedure al twee jaar bezig is met de dossieropbouw. Meestal beslist UWV **binnen 4 weken** of de werknemer mag worden ontslagen. Is er een extra ronde van hoor en wederhoor nodig, bijvoorbeeld omdat UWV de werkgever

laat reageren op het verweer van de werknemer dan is de behandeltermijn meestal 7 weken.

Het doorbetalen van loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering) (nr. 22)

Deze 'verplichting' vloeit voort uit de verplichting loondoorbetaling bij ziekte (zie hiervoor). Een ondernemer kan het risico voor loondoorbetaling zelf dragen of dit risico verzekeren met een ziekteverzuimverzekering. Hoewel het hier niet gaat om een verplichting die wordt voorgeschreven in wet- of regelgeving, kan het wel gezien worden als indirecte regeldruk. Dit omdat loondoorbetaling bij ziekte zónder verzekering voor een ondernemer tot nog hogere kosten leidt.

Kosten. De kosten voor een ziekteverzuimverzekering zijn hoog. Jaarlijks zijn de kosten hiervoor € 10.484. De vleeswarenproducenten hebben deze verzekering wél afgesloten. Naast de ziekteverzuimverzekering is het mogelijk dat er extra kosten bij komen doordat er extra diensten worden afgenomen bij de verzekering.

Opstellen, bijhouden en uitvoeren van een voedselveiligheidsplan (nr. 70)

In artikel 5 van de Verordening inzake levensmiddelenhygiëne (852/2004) is vastgesteld dat bedrijven die levensmiddelen produceren moeten beschikken over een voedselveiligheidssysteem gebaseerd op de HACCP-systematiek. HACCP is een risico-inventarisatie voor voedingsmiddelen gebaseerd op 7 basisprincipes:

- Inventarisatie van gevaren
- Kritische controlepunten (CCP's) vaststellen
- De CCP's kritische grenzen geven
- Vaststellen hoe de CCP's bewaakt worden
- Correctieve acties vastleggen en toepassen
- Monitoren van de HACCP-aanpak
- Documentatie en registratie bijhouden

De verplichting geeft aan dat een bedrijf zelf een voedselveiligheidsplan kan opstellen of een goedgekeurde hygiëncode kan gebruiken. Keurmerken van afnemers of de sector zelf kunnen strengere of specifieke eisen opleggen zoals de afkomst van grondstoffen. Het voedselveiligheidsplan moet te allen tijde actueel zijn en vergt in de uitvoering continue aandacht in het bijhouden van de noodzakelijke administratie. Specifiek voor vleeswarenproducenten is er geen goedgekeurde hygiëncode. De ondernemers stellen hiervoor zelf hun voedselveiligheidsplan op en houden deze bij.

Tijdsbesteding. Het voedselveiligheidsplan vergt continu tijd van de ondernemer omdat veel registraties moeten worden uitgevoerd. **Wekelijks kost dit 16 uur.** Dit maakt de uitvoering van het plan met name een administratieve activiteit die niet automatisch leidt tot betere hygiëne. Juist die hygiëne is voor het bedrijf ook belangrijk omdat het op de markt brengen van vleeswaren die niet veilig zijn voor de consument tot grote schade kan leiden voor de producent. Verder vergt het een hoge tijdsinvestering om het voedselveiligheidsplan aan te passen wanneer bijvoorbeeld het bedrijf een nieuw product gaat produceren of wet- en regelgeving verandert. Deze tijdsinvestering zit voornamelijk in administratieve taken.

Complexiteit. De voornaamste reden dat ondernemers de vleeswarenproducenten het voedselveiligheidsplan als een knelpunt ervaren, is dat het document zelf een administratieve verplichting is voor de ondernemer. Het is een 'papieren exercitie' die onvoldoende aansluit bij de praktijk. Het juridische document moet worden 'vertaald' naar praktische instructies voor de medewerkers op de werkvloer.

5.2 Beslisboom regeldrukreductie

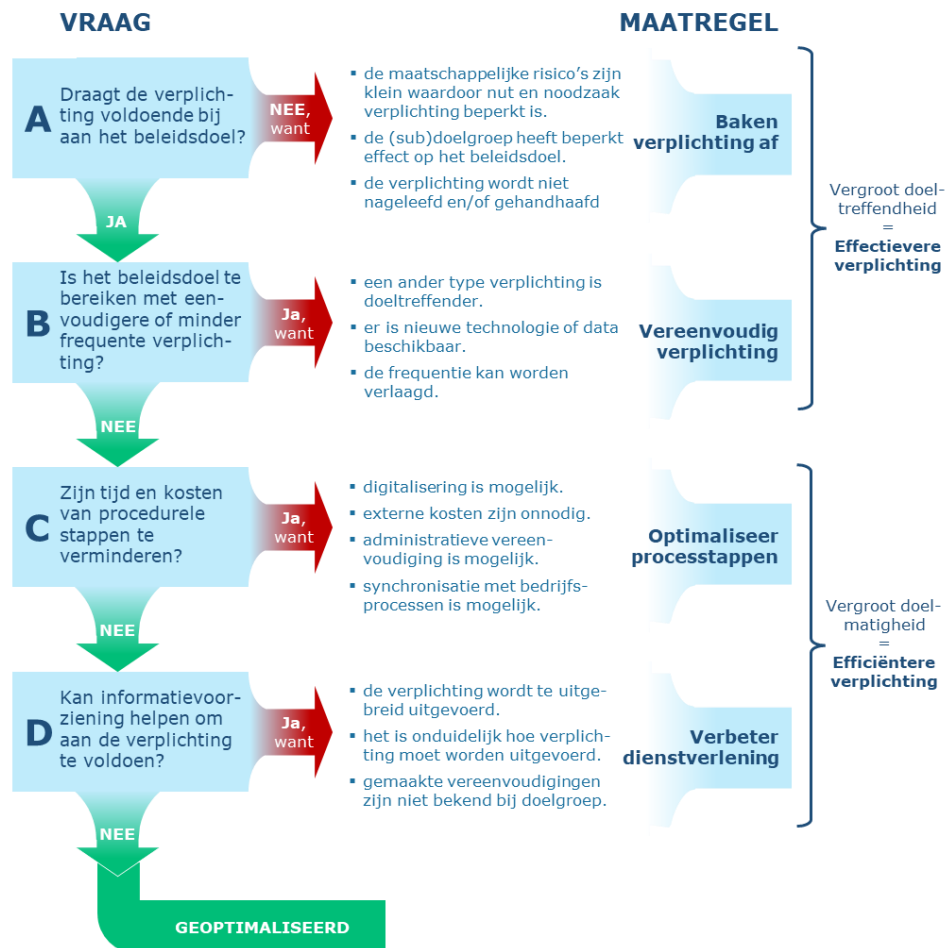
Het standaardkostenmodel Indicatorbedrijf (iSKM) heeft als doel om inzicht te geven in de parameters die de feitelijke en beleefde regeldruk van wettelijke verplichtingen veroorzaken. De feitelijke regeldruk is daarbij berekend voor het MKB-indicatorbedrijf als de regeldrukkosten en de beleefde regeldruk geeft het beeld van hoe ondernemers de werkbaarheid ervaren. De parameters in het model zijn daarmee de 'knoppen' waaraan gedraaid kan worden om de feitelijke en beleefde regeldruk te verminderen.

Door deze 'knoppen' te koppelen aan de beleidsdoelstelling (ofwel het maatschappelijke doel) en afwegingen die zijn gemaakt bij het tot stand komen van een verplichting, is op gestructureerde wijze na te gaan wat de mogelijkheden zijn om de beleefde en feitelijke regeldruk te reduceren. In de onderstaande figuur zijn deze op gestructureerde wijze uitgewerkt in de vorm van de beslisboom regeldrukreductie.

Het doel van de beslisboom is om mogelijke alternatieven voor een verplichting of de uitvoering daarvan gestructureerd op een rij te zetten. Hier zit een gradatie in. Alternatieven bij stap A en B zijn het meest ingrijpend, omdat ze een wetswijziging of vereenvoudiging van de verplichting vragen. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maken de verplichting effectiever, oftewel de doeltreffendheid van de verplichting wordt vergroot.

Alternatieven bij stap C en D zijn makkelijker te implementeren en op kortere termijn haalbaar. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maakt de verplichting efficiënter, oftewel de doelmatigheid van de verplichting wordt vergroot.

Op deze wijze biedt de beslisboom verschillende handelingsperspectieven om een verplichting te optimaliseren.

Figuur 8. Beslisboom regeldrukreductie

De eerste vraag (A) in de beslisboom is of de verplichting voldoende bijdraagt aan het beleidsdoel dat de wet met deze verplichting nastreeft. Als de verplichting niet direct bijdraagt aan het beleidsdoel, mag de vraag worden gesteld of deze verplichting voldoende doeltreffend is. Verplichtingen die beperkt worden nageleefd (bijvoorbeeld vanwege onbekendheid) en waarvan de handhaving beperkt is, kunnen een signaal zijn om vraag A zorgvuldig in overweging te nemen. De regeldruk is dan te reduceren door de verplichting af te schaffen of een specifiek deel van de doelgroep (bijvoorbeeld wanneer het risico beperkt is) uit te zonderen.

De tweede vraag (B) sluit aan bij de gedachte of het doel van de wet ook met een andere, eenvoudigere verplichting is te bereiken. Verplichtingen kunnen namelijk zijn verouderd of minder aansluiten op de praktijk. Ook zijn soms inzichten en ervaringen uit andere beleidsterreinen of het buitenland inspirerende voorbeelden voor andere verplichtingen. Het doel van de wet wordt dan nog steeds bereikt, maar wel met eenvoudigere verplichtingen.

De derde en vierde vraag gaan ervan uit dat de verplichting, frequentie en gevraagde gegevens blijven bestaan. Vraag C richt zich dan op het optimaliseren van de procedure en bijbehorende werkzaamheden. Vraag D is vooral gericht op het ondersteunen en faciliteren van mkb-ondernemers bij het naleven van de verplichting. Zo leidt het optimaliseren van de processtappen en het verbeteren van de dienstverlening tot een

doelmatigere (ofwel efficiëntere) inrichting van de verplichting en daarmee tot een significante vermindering van de ervaren regeldruk voor mkb-ondernemers.

Het meetbare en merkbare effect op de regeldruk voor ondernemers verschilt per vraag uit de beslisboom. Suggesties die hoog staan in de beslisboom hebben een groter effect dan vragen die lager in de beslisboom staan. In de onderstaande tabel zijn deze samengevat.

Tabel 9. Verwacht regeldrukeffect per vraag uit de beslisboom

Effect regeldruk		Vraag			
		A	B	C	D
	Verplichting en regeldruk verdwijnen	✓	✓		
	Feitelijke (€) en beleefde regeldruk neemt af.		✓		
	Feitelijke regeldruk (€) neemt af.			✓	
	Beleefde regeldruk neemt af			✓	✓

In het hoofdrapport zijn voor 10 verplichtingen reductiemaatregelen uitgewerkt. Hierbij is dan rekening gehouden met de verschillen tussen de MKB-indicatorbedrijven die onderdeel zijn van dit onderzoek.

6 Samenvatting regeldruk vleeswarenproducent

1. Vleeswarenproducenten ervaren regeldruk door het grote aantal wettelijke verplichtingen en de stroom aan nieuwe verplichtingen waardoor zij totaal en de samenhang met moeite overzien.

Uit het onderzoek blijkt dat vleeswarenproducenten geen overzicht hebben van de voor hun onderneming geldende verplichtingen of de wijze waarop zij deze in de praktijk moeten uitvoeren. In totaal heeft een vleeswarenproducent met de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf te maken met 87 verschillende verplichtingen uit wet- en regelgeving. Hiervan is 56% werkgever gerelateerd en heeft 24% betrekking op het ondernemerschap. De overige 20% van de verplichtingen zijn sectorspecifiek. Uit het onderzoek blijkt dat vleeswarenproducenten het aantal en de complexiteit van de verplichtingen als belastend ervaren en dat dit de laatste jaren toeneemt.

Om op de hoogte te blijven van de nieuwe wettelijke verplichtingen maken vleeswarenproducenten voornamelijk gebruik van hun brancheorganisatie. Daarnaast worden zij vaak geïnformeerd door hun accountant of administratiekantoor of maken ze gebruik van specifieke adviseurs. Met name als specifieke adviseurs nodig zijn worden verplichtingen als extra belastend ervaren.

2. De regeldrukkosten (€) hebben een impact op de financiële bedrijfsvoering van het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent.

De berekening van de regeldrukkosten bij het MKB-indicatorbedrijf de vleeswarenproducent laat zien dat de regeldrukkosten ruim € 93.000 bedragen (exclusief business as usual). 65% van deze kosten zijn out-of-pocketkosten. Deze kosten zijn gerelateerd aan wettelijke verplichtingen met betrekking tot loondoorbetaling bij ziekte en een diversiteit aan verplichtingen waarvoor externe adviseurs worden ingezet.

Vleeswarenproducenten ervaren de feitelijke regeldruk als belastend. Dit wordt versterkt doordat in de praktijk de kosten per jaar hoog kunnen oplopen. Zo lopen de kosten in een jaar waarin een collega langdurig ziek wordt hoog op en heeft dit bovendien direct effect op de omzet. In het model zijn deze fluctuaties niet zichtbaar omdat de kosten worden uitgemiddeld over de frequentie van voorkomen (in dit geval eens in de drie jaar).

3. 85% van de verplichtingen is goed of redelijk werkbaar, 15% wordt beoordeeld als slecht of niet werkbaar.

De in het onderzoek betrokken vleeswarenproducenten beoordelen 40 verplichtingen⁶ als goed werkbaar: deze verplichtingen zijn meestal onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering en daarmee goed werkbaar. Zij beoordelen 21 verplichtingen als redelijk werkbaar, vaak zijn hier in de uitvoering volgens vleeswarenproducenten nog verbeteringen mogelijk.

Bij de verplichtingen die vleeswarenproducenten als slecht of niet werkbaar beoordelen (11) speelt voornamelijk dat de regelgeving (a) moeilijk is te begrijpen waardoor

⁶ In het onderzoek is de werkbaarheid beoordeeld voor 72 van 87 verplichtingen. Met de overige 15 verplichtingen waren te weinig recente ervaringen van vleeswarenproducenten om hierover een oordeel te geven. Voor de berekening van de percentages is uitgegaan van ((het aantal verplichten van een categorie – onder te verdelen tussen goed werkbaar, redelijk werkbaar en slecht werkbaar + niet werkbaar - / het totaal aantal verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld)) x 100%).

zij hiervoor extern advies moeten inwinnen. Of (b) dat wanneer er fouten worden gemaakt dit grote financiële consequenties kan hebben voor de ondernemer. Of (c) dat regelgeving geen duidelijke praktische of nuttige invulling heeft.

4. 10 meest belastende verplichtingen

Alle verplichtingen uit het MKB-indicatorbedrijf zijn in de regeldrukmatrix beoordeeld op basis van de regeldrukkosten en de werkbaarheid. In overleg met de deelnemende bedrijven en de brancheorganisatie is hieruit een selectie gemaakt met als vraagstelling: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De volgende zijn hiervoor geselecteerd:

- Aansluiten bij een arbodienst
- Het re-integreren van zieke medewerker
- Het begeleiden niet-functionerende medewerkers
- Het betalen van een transitievergoeding
- Ontslag met wederzijds goedvinden
- Doorbetalen loon bij ziekte (kort verzuim)
- Doorbetalen loon (langdurig verzuim via verzekering)
- Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register
- Meewerken aan uitvragen van het CBS
- Opstellen, bijhouden en uitvoeren van een voedselveiligheidsplan

In de hoofdrapportage is de beslisboom regeldrukvermindering doorlopen voor een aantal verplichtingen en zijn suggesties gedaan om de regeldruk te reduceren.

Bijlagen bij rapportage:

MKB-indicatorbedrijf: De vleeswarenproducent

I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf vleeswarenproducent	38
II	Matrix ingevuld per verplichting	40

I Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf vleeswaren- producent

	Regeldruk			
	Structureel	Eenmalig	Incidenteel	Totaal
A. Werkgever	€ 25.104	€ 23	€ 34.596	€ 59.724
A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk	€ 9.570	€ 15	€ 257	€ 9.842
1: Het uitvoeren van een Risicoinventarisatie en -Evaluatie	€ -	€ -	€ 154	€ 154
10: Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen.	€ 1.900	€ -	€ -	€ 1.900
11: Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken.	€ 2.501	€ -	€ -	€ 2.501
12: Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek.	€ -	€ -	€ -	€ -
13: Het laten keuren van arbeidsmiddelen.	€ 1.000	€ -	€ -	€ 1.000
15: Het hebben van een veiligheidsinformatieblad voor gevaarlijke stoffen	€ -	€ -	€ -	€ -
16: Het melden van arbeidsongevallen met personeel	€ -	€ -	€ -	€ -
17: Het bijhouden van een ongevalregistratie	€ -	€ -	€ -	€ -
18: Maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen	€ 200	€ -	€ -	€ 200
2: Het meewerken aan inspecties van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA)	€ -	€ -	€ 103	€ 103
3: Het aanwijken van een preventiemedewerker	€ -	€ -	€ -	€ -
4: Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	€ -	€ -	€ -	€ -
6: Het voeren van overleg over het arbobeleid	€ 231	€ -	€ -	€ 231
7: Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 2.730	€ -	€ -	€ 2.730
8: Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	€ 1.008	€ -	€ -	€ 1.008
9: Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€ -	€ 15	€ -	€ 15
A-2 Werktijden en sociale zekerheid	€ 13.783	€ -	€ -	€ 13.783
121: Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	€ 1.230	€ -	€ -	€ 1.230
19: Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder	€ 747	€ -	€ -	€ 747
20: Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 1.014	€ -	€ -	€ 1.014
21: Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie.	€ -	€ -	€ -	€ -
22: Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	€ 10.792	€ -	€ -	€ 10.792
23: Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	€ -	€ -	€ -	€ -
A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling	€ -	€ -	€ 31.556	€ 31.556
24: Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden.	€ -	€ -	€ 3.988	€ 3.988
25: Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	€ -	€ -	€ 513	€ 513
26: Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter	€ -	€ -	€ 556	€ 556
27: Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ -	€ -	€ 1.917	€ 1.917
28: Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ -	€ -	€ 1.155	€ 1.155
29: Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	€ -	€ -	€ 578	€ 578
30: Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	€ -	€ -	€ 3.278	€ 3.278
31: Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	€ -	€ -	€ -	€ -
32: Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	€ -	€ -	€ -	€ -
33: Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	€ -	€ -	€ 19.570	€ 19.570
34: Het aanvragen van betaald ouderschapsverlof voor een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
A-4 Werkgever overig	€ 1.751	€ 8	€ 2.784	€ 4.543
120: De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt.	€ -	€ -	€ 327	€ 327
122: Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap	€ -	€ -	€ -	€ -
124: Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	€ -	€ -	€ -	€ -
35: Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht	€ 231	€ -	€ -	€ 231
36: Het betalen van loon aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
37: Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
38: Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ -	€ -	€ 1.533	€ 1.533
39: Het (digitaal) verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer	€ 116	€ -	€ -	€ 116
40: Het voeren van een loonadministratie	€ 394	€ -	€ -	€ 394
41: Het afdragen van premies aan het O&O-fonds	€ 861	€ -	€ -	€ 861
42: Het indienen van een aanmelding als werkgever	€ -	€ 8	€ -	€ 8
43: Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	€ -	€ -	€ -	€ -
44: Het APK laten keuren van bedrijfswagens	€ 150	€ -	€ -	€ 150
45: Het inhuren van zzp'ers	€ -	€ -	€ -	€ -
46: Ketenaansprakelijk	€ -	€ -	€ -	€ -
47: Het meewerken aan loonbeslag	€ -	€ -	€ 924	€ 924
B. Ondernemer	€ 14.274	€ 54	€ 4.270	€ 18.598
B-1 Belastingen en financiën	€ 12.638	€ -	€ -	€ 12.638
48: Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	€ 77	€ -	€ -	€ 77
49: Het indienen van aangifte winstbelasting, inclusief afdracht	€ -	€ -	€ -	€ -
50: Het opstellen van de jaarrekening	€ 12.561	€ -	€ -	€ 12.561
51: Het betalen van gemeentelijke belastingen	€ -	€ -	€ -	€ -
B-2 Bedrijfsvoering	€ 1.497	€ 23	€ 4.270	€ 5.791
52: Het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens	€ -	€ -	€ 975	€ 975
53: Het meewerken aan uitvragen van het CBS	€ -	€ -	€ 770	€ 770
54: Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	€ 6	€ -	€ -	€ 6
55: Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€ -	€ 23	€ -	€ 23
56: Het aantonen van de naleving van de privacyregels	€ 616	€ -	€ -	€ 616
57: Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens	€ -	€ -	€ -	€ -
58: Kennisname van nieuwe wet- en regelgeving	€ -	€ -	€ 693	€ 693
59: Keuring van installaties	€ 875	€ -	€ -	€ 875
60: Het melden van een datalek aan de betrokkene	€ -	€ -	€ -	€ -
61: Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	€ -	€ -	€ 1.832	€ 1.832
62: Het hebben van een functionaris voor gegevensbescherming	€ -	€ -	€ -	€ -
B-3 Ondernemer, overig	€ 139	€ 31	€ -	€ 169
63: Het aanvragen van een licentie bij een CBO, inclusief afdracht	€ 39	€ -	€ -	€ 39
64: Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€ -	€ 31	€ -	€ 31
65: Het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag	€ -	€ -	€ -	€ -
66: Het aanvragen van een energielabel	€ -	€ -	€ -	€ -
69c: Het laten onderhouden en keuren van blusmiddelen	€ 100	€ -	€ -	€ 100
C. Sectorspecifiek	€ 14.144	€ 39	€ 847	€ 15.030
C-1 omgevingsverplichtingen	€ -	€ -	€ -	€ -
68: Het nemen van maatregelen van de Erkende Maatregelenlijst	€ -	€ -	€ -	€ -
C-2 Brandveiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -
69: Het meewerken aan inspecties van de brandweer	€ -	€ -	€ -	€ -
C-3 Sectorspecifiek, overig	€ 14.144	€ 39	€ 847	€ 15.030
100: Het indienen van een milieumelding	€ -	€ 31	€ -	€ 31
101: Het aanvragen van een omgevingsvergunning	€ -	€ -	€ -	€ -
103: Het aanvragen van een parkeervergunning of -onthefing	€ -	€ -	€ -	€ -
70: Het uitvoeren van een voedselveiligheidsplan	€ 14.144	€ -	€ -	€ 14.144
71: Het meewerken aan inspecties van de NVWA	€ -	€ -	€ 385	€ 385
76: Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€ -	€ 8	€ -	€ 8
78: Het meewerken aan inspecties van de gemeente of omgevingsdienst	€ -	€ -	€ 154	€ 154
79: Het vermelden van allergenen in niet-voorverpakte levensmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -
83: Het opstellen van een elektronisch milieujaarverslag	€ -	€ -	€ -	€ -
84: Het beperken van emissies	€ -	€ -	€ -	€ -
86: Het indienen van een kennisgeving over gevaarlijke stoffen	€ -	€ -	€ -	€ -
87: Het terugnemen van aankopen die de consument herroept	€ -	€ -	€ 308	€ 308
88: Het indienen van aangifte Afvalbeheersbijdrage, inclusief afdracht	€ -	€ -	€ -	€ -
89: Het verantwoorden van preventie en hergebruik van verpakkingsafval	€ -	€ -	€ -	€ -
91: Het voorzien van voorverpakte levensmiddelen van een etiket	€ -	€ -	€ -	€ -
Eindtotaal	€ 53.522	€ 116	€ 39.713	€ 93.351

II Matrix ingevuld per verplichting

In de regeldrukmatrix is de werkbaarheid van een verplichting uitgezet tegen de regeldrukkosten. De nummers in de tabel van bijlage I corresponderen met de nummers in de regeldrukmatrix.

Schaalverdeling van de as regeldrukkosten

De MKB-indicatorbedrijven verschillen van elkaar in omvang, omzet, kosten en regeldrukkosten. Bij gebruik van dezelfde bandbreedte in € per categorie ("laag", "middel" en hoog), ontstaat er daarom een vertekend beeld van de regeldruk voor de verschillende MKB-indicatorbedrijven. Er is daarom voor gekozen om voor ieder MKB-indicatorbedrijf een eigen schaalindeling te maken die is gebaseerd op dezelfde uitgangspunten. Hierdoor is het (door de resultaten te projecteren) ook mogelijk om de hoogte van de regeldruk tussen MKB-indicatorbedrijven te vergelijken.

De uitgangspunten voor indeling van de regeldrukkosten zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 10. Uitgangspunten schaalindeling as regeldrukkosten

Categorie	Ondergrens	Bovengrens
Bedrijfseigen kosten	In deze "kolom" komen alle verplichtingen terug waarvan de kosten volledig worden beschouwd als bedrijfseigen kosten. De regeldrukkosten zijn in dat geval € 0.	
Laag	€ 0	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Middel	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Hoog	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	120% van regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk

